

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ ВНЗ

В.А. Кулько, старший викладач

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

Розглянуто питання щодо використання нових інноваційних технологій у вивченні англійської мови студентами вищих навчальних закладів. Зосереджено увагу на інноваційних методах навчання, включаючи застосування різних сайтів, скайпу і блогів.

Інноваційні технології, англійська мова, метод, Інтернет, сайт, скайп, блог.

Навчальний процес сьогодення вимагає постійного вдосконалення, так як відбувається зміна пріоритетів і соціальних цінностей: науково-технічний прогрес все більше усвідомлюється як засіб досягнення такого рівня виробництва, який найбільшою мірою відповідає задоволенню потреб людини, що постійно підвищуються, розвитку духовного багатства особистості. Тому сучасна ситуація в підготовці фахівців вимагає докорінної зміни стратегії і тактики навчання у вищому навчальному закладі.

Протягом останнього десятиріччя в нашій країні значно зросла зацікавленість вивченням іноземних мов і підтвердженням цьому є відкриття в багатьох вищих навчальних закладах факультетів, на яких іноземна мова вивчається як спеціальність, та тривалий попит, яким користуються ці фахівці.

Нині все частіше в оголошеннях про прийом на роботу спостерігається тенденція, коли запрошуються економісти, інженери, механіки, екологи зі знанням однієї або двох іноземних мов. Це є свідченням того, що з'являється попит на фахівців економічних, технічних та аграрних спеціальностей з належним рівнем знань іноземної мови.

Сучасна ситуація в підготовці кадрів вимагає докорінної зміни стратегії і тактики навчання у виші. У зв'язку з цим використання активних методів навчання є необхідною умовою для підвищення ефективності процесу навчання з метою підготовки фахівців різних спеціальностей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі навчання іноземної мови студентів та учнів присвячено багато робіт різних науковців: Й. Берман, І. Бім, І. Зимньої, Г. Китайгородської, О. Леонтєва, Ляховицького, Є. Пасова, Е. Шубіна тощо. Велику роль у становленні та розвитку активних методів навчання відіграли роботи Л. Виготського, Д. Ельконіна, А. Леонтєва, В. Давидова, А. Смолкіна, А. Вербицького, В. Ефімова, В. Комарова тощо.

Існуюча суперечність між зростаючими вимогами до рівня знань іноземної мови фахівцями різних спеціальностей та їхнім реальним невисоким рівнем знань, невмінням практично користуватись іноземною мовою в професійній сфері доводить необхідність вирішення проблемних питань у навчанні іноземній мові студентів різних спеціальностей і пояснює актуальність цієї проблеми.

Мета дослідження є розгляд питання щодо використання інноваційних технологій у вивченні англійської мови студентами ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. Теорія і практика викладання іноземних мов у немовних вишах із початку 90-х років переживають складний період. Із одного

боку, престиж дисципліни «іноземна мова» постійно зростає, а з іншого професійно-орієнтованому навчанню іноземних мов у ВНЗ заважає ряд серйозних проблем, з якими постійно мають справи кафедри іноземних мов. До них належать:

- недостатня кількість годин, що відводиться на практичні заняття та їх нераціональний розподіл;

- різний рівень підготовки абітурієнтів з іноземної мови: а) недостатня підготовка у більшості першокурсників або її повна відсутність (10%); б) наявність групи студентів зі спеціальною підготовкою – випускників спеціалізованих шкіл і класів з поглибленим вивченням іноземної мови;

- відсутність спеціальних навчальних посібників для останньої групи студентів і недостатня кількість сучасних посібників для всіх груп;

- нерозробленість проблем навчання іноземної мови студентів немовних вишів у тісному зв'язку з одержуваною професією внаслідок відсутності міжпредметної координації між кафедрами іноземних мов і профілюючими кафедрами вишів;

- нездатність студентів використовувати вже засвоєні знання, навички й вміння з іноземних мов, а також способи діяльності для вирішення практичних завдань [1].

Остання проблема потребує серйозного й ретельного вивчення, оскільки в сучасних умовах засвоєння знань не є головною метою навчання. Знання, навички та вміння як одиниці освітнього результату необхідні, але недостатні для того, щоб бути успішним фахівцем у сучасному інформаційному суспільстві. Для фахівця важлива не стільки енциклопедична грамотність, скільки здатність застосовувати узагальнені знання, навички та вміння в іноземній мові для вирішення конкретних ситуацій і проблем, що виникають у реальній діяльності професійного спілкування.

Розширення торгівельно-економічних зв'язків із зарубіжними країнами, велика кількість спеціальної літератури з іноземних мов, можливість отримання професійно-значущої інформації в мережі Інтернет, міжнародний обмін студентами та фахівцями, отримання або продовження освіти в зарубіжних вузах і т. д. вимагає від сучасного фахівця компетентного володіння іноземною мовою для цілей іншомовного професійного спілкування.

Педагоги в нових умовах шукають і застосовують на практиці нові методи вирішення поставлених завдань, використовуючи комп'ютерні технології у вивченні англійської мови.

Зупинимось на таких можливостях комп'ютерних технологій:

- 1) використання ряду Інтернет-сайтів у викладанні англійської мови;

- 2) застосування скайпу у вивченні англійської мови;

- 3) пошук студентами додаткової (до підручника) інформації в Інтернеті за завданням викладача;

- 4) пошук додаткової (стосовно даної в підручнику) інформації викладачем в Інтернеті для використання її на заняттях з англійської мови;

- 5) роль блогів у самостійному вивченні англійської мови.

Для ефективного навчання англійської мови найбільш привабливим, як ми вважаємо, є використання різних сайтів. Вони допомагають вирішувати цілу низку дидактичних завдань: формувати вміння і навички читання, використовуючи матеріали глобальної мережі; поповнювати словниковий запас; формувати стійку

мотивацію до вивчення англійської мови; розширювати світогляд студента, тим самим формуючи його соціокультурну компетенцію.

Сайти пропонують різні навчальні та методичні матеріали і дозволяють студенту перевірити свої знання. Відстань і час більше не є перешкодами: студент має доступ до інформації цілодобово, може вибирати, що і в який час вивчати. Особиста зацікавленість сприяє досягненню спільної мети студента і викладача.

При використанні сайтів реалізуються всі основні принципи дидактики: доступність, індивідуалізація, наочність, свідомість і активність.

У вивченні англійської мови в сучасних умовах велику значимість має застосування скайпу.

Спілкування онлайн, безумовно, сприяє збагаченню словникового запасу студентів і пробудженню живого інтересу до фразеології англійської мови. Формується інтерес до мовних фактів, розвивається вміння пильно бачити і чути, допитливо проникати в значення виразів, що часто зустрічаються, а також прагнення до самостійного їх вживання.

Скайп дозволяє пересилати файли, вести записну книжку, отримувати новини, заходити на різні конференції. Слід зазначити, що ця програма легка в застосуванні й економічна з фінансової точки зору.

Студенти можуть спілкуватися в скайпі з носіями мови – своїми однолітками чи брати участь у групових заняттях, що проводяться носіями мови. Загальновідомий факт ефективності занурення в мовне середовище в процесі вивчення іноземної мови. Але не кожен може дозволити собі перебування в країні мови, що вивчається протягом тривалого періоду часу. Саме скайп дозволяє спілкуватися з носіями іноземної мови. Студенти мають змогу стежити за жестами, мімікою, інтонацією співрозмовника, а також спостерігати за артикуляційними рухами і чути правильну інтонацію, звертати увагу на фразові наголоси в мовленні співрозмовника. Велика заслуга скапу полягає в тому випадку, якщо спілкування йде з носієм мови, для якого англійська є рідною, першою мовою.

У процесі спілкування через скайп студенти розвивають навички сприйняття англійської усної мови на слух і розмовні навички, збільшують словниковий запас, вивчають граматику, відбувається навчання читання та письма (чат).

Чим більше ми говоримо з іншими людьми, тим більше вони відповідають нам. Спілкування зі студентами-однолітками – це один із способів практикуватися в сприйнятті мови на слух. Розуміння більшої частини почутої інформації дозволяє не лише пізнавати нове про навколишній світ, а й долати існуючі мовні бар'єри.

В Інтернеті функціонують клуби «мовного обміну», де можна зареєструватися і поспілкуватися з людьми, які говорять на мові, що вивчається, а натомість допомогти у вивченні української мови. Також хороший спосіб знайти спілкування за інтересами – іноземні соціальні мережі.

Скайп є також одним із засобів поповнення словникового запасу розмовними виразами, що ще не увійшли до академічного словника і по суті є неологізмами. Цікаві і сленгові вирази з молодіжного жаргону типу: *It is a very-together guy* - Він дуже приємний малий. Жоден найкращий словник не дає знання подібних фраз і виразів. Усі ці чинники вказують на позитивні сторони скайпу і перетворюють

його в один з важливих інструментів самостійного вивчення іноземної мови. Слід погодитися з тим, що інформаційні технології вимагають засвоєння педагогами нової філософії освіти та педагогіки [2, с. 32]. Скайп, безумовно, можна віднести до таких технологій.

У навчальному процесі доцільно також використання електронної пошти та блогів. Новітні інформаційні технології в навчанні дозволяють активніше використовувати науковий та освітній потенціал провідних університетів та інститутів, залучати найкращих викладачів до створення курсів дистанційного навчання, розширювати аудиторію учнів. За кордоном використання ресурсів Інтернету в освіті вже має багатий досвід завдяки тому, що в глобальних мережах можна знайти потрібну інформацію. Глобальна мережа Інтернет пропонує викладачам іноземної мови безліч корисних ресурсів. Це спеціальні програми навчання іноземним мовам, а також автентичний матеріал, який викладач може відібрати самостійно і адаптувати до конкретних навчальних завдань. Включення матеріалів мережі в зміст уроку є однією з основних можливостей використання Інтернету.

У сучасних умовах розширюються можливості використання в навчальному процесі блогів, тобто записів автора (чи авторів), розташованих у хронологічному порядку. Зазвичай записи поділяють за категоріями і присвоюють їм ключові слова. До запису передбачений механізм коментування читачами. Такий механізм забезпечує небачене зростання популярності блогів, проникнення їх у різні сфери життя.

Існує безліч блогів, вони класифікуються за різними параметрами:

1) види блогів за автором:

- особистий (авторський, приватний) блог – належить одній особі (як правило власнику блогу);

- підроблений блог – ведеться від імені чужої особи;

- колективний блог – ведеться групою осіб;

- корпоративний блог – ведеться співробітниками однієї організації і так далі;

2) види блогів за наявністю і видів мультимедіа:

- текстовий блог – блог, основним змістом якого є тексти;

- фотоблог – блог, який містить фотографії;

- музичний блог – блог, основний зміст якого становить музика;

- відеоблог – блог, який надає відеороліки.

Безумовно, використання Інтернету у вивченні іноземної мови не є альтернативою традиційним підручникам. Комп'ютер став технічним засобом навчання і може доповнювати традиційне заняття.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Як показують наукові дослідження в галузях застосування інформаційних ресурсів освітнього призначення і медіаосвіти, використання нових інформаційних і телекомунікаційних технологій у навчальному процесі дозволяє:

- показувати навчальні матеріали з іноземної мови не лише в друкованому, але і в графічному, звуковому, анімованому вигляді, що дає багатьом студентам реальну можливість засвоїти предмет на більш високому рівні;

- автоматизувати систему контролю, оцінки й корекції знань учнів;
- автоматизувати процес засвоєння, закріплення та застосування навчального матеріалу з урахуванням інтерактивності багатьох електронних посібників;
- здійснювати диференціацію та індивідуалізацію навчання;
- істотно підвищити інтерес до вивчення іноземної мови, що також визначає якість навчання;
- отримувати доступ і оперувати великим обсягом інформації;
- організувати самостійну навчальну роботу;
- надавати можливості дистанційного навчання тим, кому це необхідно.

Список літератури

1. Федорова О. Н. Обучение английскому языку студентов неязыкового вуза на основе компетентностного подхода: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. – Санкт-Петербург, 2007. – 278 с.
2. Балыхина Т.М. Информатизация обучения языкам: становление компьютерной лингводидактики / Т. М. Балыхина, А. Д. Гарцов // Высшее образование сегодня. – 2006. – № 4. – С. 32–38.
3. Ивайловская Ю. В. Использование компьютерных программ в обучении иностранным языкам / Ю. В. Ивайловская // Вестник Московского университета. Сер.19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2004. – № 3. – С. 108–119.
4. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання: словник-госарій / М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр, Т. Є. Рак. – Л. : Вид-во «СПОЛОМ», 2011. – 214 с.
5. Иванченко Д. А. Перспективы применения блог-технологий в Интернет-обучении / Д. А. Иванченко // Информатика и образование. – 2007. – № 2. – С. 120–122.
6. Сысоев П. В. Современные учебные Интернет-ресурсы в обучении иностранному языку / П. В. Сысоев, М. Н. Евстигнеев // Иностранные языки в школе. – 2008. – № 6. – С. 3–10.

References

1. Fedorova O. N. Obuchenie anglijskomu yazyku studentov neyazykovogo vuza na osnove kompetentnostnogo podkhoda: dissertatsiya kandidata pedagogicheskikh nauk: 13.00.02 Sankt-Peterburg, 2007. –278 s.
2. Balykhina T.M. Informatizatsiya obucheniya yazykam: stanovlenie komp'yuternoj lingvodidaktiki / T. M. Balykhina, A. D. Gartsov // Vysshee obrazovanie segodnya. – 2006. – № 4. – S. 32–38.
3. Ivajlovskaya Yu.V. Ispol'zovanie komp'yuternykh programm v obuchenii inostrannym yazykam // Vestnik Moskovskogo universiteta. Ser.19. Lingvistika i mezhkul'turnaya kommunikatsiya. – 2004. – № 3. – S. 108–119.
4. Kademiya M.Yu. Informatsijno-komunikatsijni tekhnologii navchannya: slovnyk-glosarij / M. Yu. Kademiya, M. M. Kozyar, T. E. Rak. – L. : Vyd-vo «SPOLOM», 2011. – 214 s.
5. Ivanchenko D. A. Perspektivy primeneniya blog-tekhnologij v Internet-obuchenii / Ivanchenko D. A. // Informatika i obrazovanie. – 2007. – № 2. – S. 120–122.

6. Sysoev P. V. Sovremennye uchebnye Internet-resursy v obuchenii inostrannomu yazyku / Sysoev P.V., Evstigneev M. N. // Inostrannye yazyki v shkole. – 2008. – № 6. – S. 3 –10.

Рассмотрен вопрос использования новых инновационных технологий в изучении английского языка студентами высших учебных заведений. Особое внимание уделено инновационным методам обучения, в том числе с применением разных сайтов, скайпа и блогов.

Инновационные технологии, английский язык, метод, интернет, сайт, скайп, блог.

The article deals with the problem of new innovative technologies in learning English by the students in higher educational establishments. Particular attention is given to innovative teaching methods, including those based on the use of different websites Skype and blogs.

It is showed the research in the application of information resources and educational purpose of media education, the use of new information and communication technologies in the learning process allows:

- show the training materials in a foreign language not only in print but also in graphic, sound, animated form that gives many students a real opportunity to learn the subject at a higher level;*
- automate control system, evaluation and correction of students' knowledge;*
- automate the process of learning, consolidation and application of educational material based on interactivity of many electronic aids;*
- significantly increase interest in learning a foreign language, which also determines the quality of education;*
- access and operate large amount of information;*
- organize an independent academic work;*
- provide distance learning opportunities to those who need it.*

Thus, computer technologies becoming an integral part of the learning process remain technologies forming a key role of teacher in teaching foreign language for students in higher educational establishments.

Innovation technologies, English language, method, Internet, website, Skype, blog.